

SZABOLCS

Fő szerkesztő: **Dr. KOMJÁTHY KÁZMÉR**

TÁRSADALMI HETILAP.

Felölős szerkesztő: **SZALAY BÉLA**

ELŐFIZETÉSI ÁRA: EGÉSZ ÉVRE 8 KORONA. EGYES SZÁM 16 FILLÉR.

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN. — HIRDETÉSEK NÉGYZETCENTI-

TANITÓKNAK ÉS JEGYZŐKNEK EGÉSZ ÉVRE 4 KORONA.

MÉTERE 5 FILLÉR; TÖBBSZÖRI KÖZLÉSNEK ÁRENGEDMÉNY.

TELEFONSZÁM: 284.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BETHLEN-UTCZA 12. SZÁM.

TELEFONSZÁM: 284

Mintagazdaságok.

Irtá: **Tóth Zsigmond.**

II.

A gazdasági szakiskolákat tendenciózu-
san hagytam hátra, még pedig azért, hogy
csak az azok számára előirt 15—20 holdas
földterületek lehetnek elfogadható mintái a
gyakorló területeknek.

Csak az tudja, aki a földmivelő néppel
foglalkozik, hogy mennyire irtózik az az uji-
tástól s ha véletlenül hall, vagy olvas is
valami jó és életrevaló dolgot, azt mondja
rá: „könnyű ezt így megírni a szobába”, más-
ként van ez a mezőn“.

Éppen ezért a leghatározottabban hang-
súlyozom, hogy minta kell a népnek; példa,
amit lát s ha látta, csak akkor hiszi el.

Eszerint minden földmiveléssel foglal-
kozó községben mintagazdaság szervezendő,
amely nem lehet kisebb területű, mint 10
kat. hold. A tehetősebb városok és községek
ismétlő iskolái fokozatosan átalakítandók
gazdasági szakiskolákká az 1868. évi XXXVIII.
t.-c. vonatkozó §-ai szerint, a kevésbé tehe-
tős városi és községi ism. iskolák pedig te-

kintet nélkül a helység nagyságára, átszer-
vezendők gazd. ism. iskolákká, melyeknek
gyakorló tere, illetőleg mintagazdasága egy
kis törpe birtoknak megfelelő 10 kat. hold-
nál kevesebb nem lehet.

De lássuk, hogy lehetne ezeket a 10
holdas mintagazdaságokat előállítani úgy,
hogy azoknak sem beszerzése, sem felszere-
lése az államnak, valamint a fentartótestület-
nek anyagi áldozatába ne kerüljön.

Az alföldi, tehát földmiveléssel foglal-
kozó községek elemi népiskolái legalább
90 százalékanak fentartói a hitfelekezetek és
a polg. községek (állami iskolák leginkább
nemzetiségi, (tehát hegyes vidékeken vannak)
melyek majdnem kivétel nélkül nagyobb ki-
terjedésű földbirtokkal rendelkeznek, amely
birtok egyrészt önállóan használják, más-
részt tisztviselőik: lelkészek, jegyzők és
tanítók fizetésére fordítják. Tudjuk, hogy az
egyházak és községek, mint a nevezett tiszt-
viselők legtöbbször feles használatra, rit-
kábban árendába adják ki földjeiket.

Ezek az amugy bérbe és felébe kiadott
földterületek szerintem azok, melyek szinte
predestinálva vannak mintagazdaságok be-

rendezésére, nem csak azért, hogy ezek az
illető községeknek köztulajdonai, hanem
azért is, mert az iskola, tehát a népoktatás
az Alföldön a hitfelekezetek és községek ke-
zében lévén, elsősorban ezeknek eminens
érdekük, hogy népük kulturáját gyakorlati
irányba terelve, saját felekezetük, vagy köz-
ségük népét gazdaságilag erőssé tegyék.

A hitfelekezeti és községi népiskolák
mintagazdasággal való ellátása tehát az is-
kola fentartó testület kötelessége, amely kö-
telesség csak abban az esetben háramlik
egyikről a másikra, ha valamelyiknek saját
használatában levő földbirtoka nincs. Ha pl.
az iskolát fentartó hitfelekezetnek nincs sa-
ját használatában levő földbirtoka, ellenben
a polg. községnek van: abban az esetben
a mintagazdaság biztosítása a polg. község
kötelessége és viszont.

Sőt meg vagyok róla győződve, hogy
ahol sem a hitfelekezetnek, sem a polgári
községnek nincs saját használatában levő
földbirtoka, ott maga a tanító a legnagyobb
készséggel rendelkezésre bocsátja a szüksé-
ges földterületet; teheti ezt nem csak azért,
hogy ő a mintagazdaság hivatott szellemi

Samassa jelszava.

Az egri katetrálisban, hol „az ájtatos
nép meghajolva zsolozsmákat rebeg, mint
az éjszakai szélben a nácsak népe“, temették
el a 83 éves egri biboros érseket. Akit büsz-
kén vallott magáénak a világegyház, akivel
dicsekedett a magyar nemzet, akinek diszlapot
adott a történelem, akit vezérüknek ösmertek
korunk hellenistái, akit a parlament másolt,
aki az egri diocézisnek örökre világító csil-
laga marad mindenha, csendesesen pihen a
székváros főtemplomának kriptájában. Az
„alacsony, zömök főpap, oly domboru, plas-
tikus homlokcsonttal, amelyre kérkedni ült
ki a határozott egyéniség, a szilárd energia“,
elköltözött közülünk, föllépett a történelem
piedesztáljára, de itt hagyta nekünk nagy-
szerű alkotásait, villogó elmeélel főlépített
filozofiaját, melynek követése, átélése jelenti
egyedül jövőnk boldogulásunkat.

A gondviselő Isten elhalmozta áldásával

az ő nagy papját. Hosszu életet adott neki,
mely jóval meghaladta azt a kort, mely az
Irás szerint az emberi élet határa s exponált
állásokba segítette föl oly szédítő gyors-
sággal, amilyennel csak Bonaparte Napoleon
emelkedett valamikor. Ma együtt bálmuljuk
őt azon a történelmi magaslaton, ahol a Ka-
pisztrángok, Pázmányok, Martinuzzik tündö-
kölnék, és csodáljuk azt a szinte döbbenet-
es zsenialitást és energiát, melyet pár évvel
igy jellemeztek nála: — „Samassa érsek
nem a sablonok embere; az ő szíve és agy-
veleje nincs a mindennapi formákra beren-
dezve; rebellis szellem ő, aki nem ismer
más urat, mint Istent, hazát és kötelességet“. A XX. század csendesebb miljöjébe úgy
illeszkedik bele az ő nagy típusa, mint
Szokrateszé a mitvelődéstörténetbe, aki
akkor is tanít, fejteget, fogalmaz és bátorít,
mikor az összetört test utolsó nagy csatáját
vivja az élettel.

A lángész intuiciójával e jelszót véseti

cimerébe: fructus honoris onus. A kitünté-
tés kötelességet ró ránk. E gondolatnak
széles keresztülhajtásában keresendő Samassa
életének programja.

A hétköznapi elme még az egyetemes
igazságok körül is csak sántikálva jár, de a
zseni mindenben észreveszi a kozmikus tör-
vényszerűséget, azok szerint igazodik s re-
meket alakít ki magából.

Midőn a világ kezdetén az az elemez-
hetetlen őanyag megkapja a létezés nagy
kitüntetését, nem állapodik meg a létezés zür-
zavaros kezdetén, hanem külső, belső moz-
gásokat végez, kifejti a maga potenciális
erőit s az ősködből kitökéletesedik a nagy
világmindenség ezerféle csodáival.

Az igazságok születésének gyönyörű
percében is, mikor az isteni nagy erő érzék-
szervek útján elegendő képzet-anyagot gyűjt
össze, azután lefaragja róluk a lényegtelen
és fogalmakat formál belőlük, nem állapodik
meg e detail eredmények kétes értékű hal-

ÚJ ÉS HASZNÁLT ISKOLAI KÖNYVEK

AZ ÖSSZES DEBRECZENI ÉS VIDÉKI ISKOLÁK RÉSZÉRE KAPHATÓK

CSÁTHY FERENCZ KÖNYV-, ZENEMŰ- ÉS PAPIRKERESKEDÉSÉBEN
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 8. SZÁM.

Lapunk kapható: Kiss T. Emma, Hirschler Mór és Rottaridesz Istvánné tőzsdéjében.

Mai számunk 8 oldalra terjed

vezetője, hanem azért is, mert ezen csak haszna és nyeresége lesz, mivel annak a mintagazdaságnak berendezett földterületnek normális számítás mellett is többet kell jövedelmeznie, mintha az a földterület akár feles használatra, akár bérbe volna kiadva.

És ez áll az isk. fentartó testületek által nyújtott földterületekre is.

Nem kell ehhez, csak a jövő, gazdaságilag kiépítendő nagy Magyarországra vetett erős hit s ha ez áthatja az iskolát fentartó testületeket, a község vezetőit: lelkészt, jegyzőt, tanítót: szívesen, sőt kész örömmel rendelkezésre bocsátják a szükséges földterületeket, mert ismétlem, hogy ez amellet, hogy semmiféle anyagi áldozattal nem jár, sőt remélhetőleg még anyagi hasznot is jelent: a helység kulturális és anyagi élete fel fog lendülni, miből elsősorban magának az isk. fentartó testületnek lesz kézzelfogható haszna.

A csekély számú állami iskola mintagazdaságát a helységben az a testület tartozik rendelkezésre bocsátani, melynek földbirtoka van (hiszen végeredményében a község és a helybeli hitfelekezete az az állami népiskola) s ha egyiknek sincs, csak abban az esetben köteles a polg. község pénzen beszerezni a szükséges földterületet. De még az ilyen községben is kevesebb anyagi tterherrel jár ez, mint a más 1 holdas területek beszerzése, mert míg ezek jóformán semmit sem jövedelmeznek, addig az a 10 holdas mintagazdaság feltétlenül produkál évenként arnyit, melyből a vételár néhány év alatt kitelik.

Az ilyenképpen előállítandó mintagazdaságnak szellemi vezetője természetesen a

gazd. ism. iskolát vezető tanító lenne, kezelője pedig egy értelmesebb, lehetőleg kisgazda-tanfolyamot végzett egyén, ki mint feles birná a mintagazdaságot s a jövedelem másik fele a birtok tulajdonosáé: az egyházé, a községé, vagy a tanítóé lenne, amely jövedelemből a készpénzen vett földterületek árai törlesztetnének. A mintagazdaságot kezelő feles tartoznék a mintagazdaságot a tanító üzemtelve szerint vezetni s a szükséges gazdasági eszközökkel ellátni.

Önként következik, hogy a tanítók gazdasági képzésre az eddiginél a képzükben nagyobb súly fektetendő; az aktív tanítók pedig a meglévő gazd. tanfolyamokon szereznék meg a gazdasági ismereteket.

De lássuk most röviden, micsoda perspektíváját nyitná meg az ilyen mintagazdaságokra, mint alapra fektetett népiskolák a gyakorlati irányu népoktatásnak.

Mint életre nevelő, egyik legfontosabb tantárgy: a gazdaságtan, már a mindennapi iskola felsőbb osztályaiban az oktatás egyik legfontosabb helyét foglalná el. De ezen életrevaló ismeret nem a tanteremben tárgyalandó holt betű, hanem a mintagazdaságban leendő legtermészetesebb szemléltetés útján nyújtánék. Sőt a többi olyan ismeretek is, melyek alaposabb szemléltetést igényelnek, szintén nem absztrakt betű, hanem a mintagazdaságba leendő ki-kisétálgatások alkalmával gyökereztetnének meg. Így pl. a természettudományi, földrajzi ismereteket a 4 fal közötti elvont magyarázat után magán az élő természetben való szemléltetés alkalmával rögzítendők meg. . . . A hazaszeretetet magán a termő rónán; az istenfélelmet az utólérhetetlen nagy természetben; a természet szépségei derítő madár-

mazánál, hanem eddigi sikereit nagyobb alkotásokra ösztökélő szuggesztióknak veszi és egy hatalmas lendülettel talpraesett ítéletekkel lép meg bennünket.

Az igazi nagy ember is, ha intellektuális rátermettsége, munkája után kitüntetés, jutalmat kap, nem veti magát a dolce far niente karjaiba, hanem vas-szorgalommal, megacélozott akarattal, kijegecesedett elveivel, az elért jutalomra önmagát még több munkával érdemesíteni akaró lelkiismerettel még többet tesz, még nagyobb tényeket mutat föl, még nagyobb ambícióval dolgozik. S mi következik erre? Még nagyobb kitüntetés, még titánibb munka és ismét még több jutalom és elismerés és így tovább. Ez a nagy egyéniségek egyenletesen gyorsuló emelkedése a halhatatlanok közé.

Igy törvénye minden nagy eredmény megszületésének a „fructus honoris onus“ az anyagi, lelki világban és társadalmi életben egyaránt. Így lett a nyitrai kis elemis-

tárból huszonhárom év múlva egyetemi tanár és az esztergomi kanonokból négy év alatt egri érsek.

Ez élet-jeligének megvalósítását és beteljesítését csodáljuk a mi nagy halottunkban, aki megmutatta, hogy napjainkban, midőn az ellentétes vélemények vihara zaklatja a szellemeket, midőn a nagyranőtt proletárizmus megrecsegteti a vénhedő világ szüette gerendáit, midőn a különféle világnézetek egymásután mondanak csődöt és a sok „gondolkozó nádszál“ csak protekcióval botorkál az élet barázdái között, van egy varázsigé, melynek betartása fölemel, nemesít, biztos alapot ad, eszményi cél felé vonz és üdvözít. Ezt bizonyította be Samassa. Róla irván, őt siratván, eszünkbe jutnak Flaubert szavai, hogy az emberi szó csak egy repedt üst, melyen legfeljebb medvetáncoltatásra alkalmas dallamokat verhetünk ki, mikor szeretnők elérzékenyíteni a csillagokat. . . .

Müller Jenő.

dal, játszi délibáb gyönyörködtetése közben künn, a minden, még a legkisebb fűszálban is beszélő dicső természet szemléltetése közben tennők igazi lelki kincsekké. . . .

Mennyivel eredményesebb, gyakorlatibb és életrevalóbb volna oktatásunk, ha így, mintegy tervszertien, elköteleznők magunkat a szabadba s ott, a nagy természet keblén, tanítanók meg ezt az édes anyaföldet ismerni, szeretni s aztán hasznunkra fordítani! Ah, mennyivel egészségesebb, lélekben gazdagabb, érzésben nemesebb generációt nevelnénk! . . . Az ilyen népiskola lehetne 8 osztályu, mint hogy a pedagógusok egy része követeli, vagy maradhatna a mai formájában: a mindennapi iskolában szerzett életrevaló ismereten a gazd. ism. iskolában tovább építve, az eredmény mindkét esetben nagy reményekkel kecsegtető!

Hogyne küldené a földmives szívesen, sőt örömmel iskolába úgy mindennapi, mint ism. isk. gyermekét, mikor belátná, hogy igazán élni, boldogulni tanítják ott meg a gyermekét s nem kellene, mint manapság, a törvény szigorával kényszeríteni ebbeli kötelessége teljesítésére.

Az ilyen iskola köré az ifjak is szívesen csoportosulnának, mert elismerik annak szellemi fölényét s életrevalóságát! Miért ne vállalkoznának arra, hogy a tanítóval vasárnap és ünnepnapokon ki-kisétálgassanak a mintagazdaságba s ott künn, a szabad természet öln, sajátítsák el az okszerű gazdálkodás hasznos ismereteit, miközben megismernék és megkedvelnék az önművelődésükre szolgáló eszközöket is.

A felnőttek szervezése, népjóléti intézmények alakítása sem volna olyan szinte megoldhatatlan problema, mint napjainban.

Amit csak a földmivelő nép érdekében a népiskola tehet, ez mind szoros összeköttetésben van a földdel, a gazdálkodással. Hogy látna a nép ezen népjóléti intézmények megvalósítására garanciát a népiskolában és a tanítóban, mikor az a négy fal között apostolkodik, őtet pedig a szabadban kötelezi foglalkozása!?

Csak a gazdasági alapra fektetett népiskolát ismerné el a földmives nép szellemi és anyagi élete központjának s valóban csak az ilyen népiskolában kereshetné a helység polgársága szellemi táplálékát s anyagi boldogulásainak a rugóját.

Szerintem csak az ilyen alapra fektetett népiskola lehet a földmivelő nép igazi népiskolája; csak az ilyen népiskola lesz képes a földmivesnép szervezésére, népjóléti intézmények megalapítására; csak az ilyen népiskola lesz képes a földmivelő népet szakképzetté a földmivelést intenzívebbé tenni s a gazdasági produktumot fokozva a közvagyonosodást s a népjólétet emelni.

Az eredeti Melichár „Unicum-Drill“ vetőgépek, a világhírű Bächer-acélekék, hullámos tárcsás boronák, a kombinált soros műtrágya-vetőgépek (sorba vet, sorba trágyáz.)

Ráhmer Sándornál Debreczen,

Kizárólagos raktára:
Piac-utca 43. szám, a Dreher mellett,
Bächer—Melichár gépgyárának fióktelepe.

Mindaddig pedig, míg földmivelő vidékeken a népoktatás központja nem a gazdasági oktatás lesz: addig soha sem fogja a magyar szántó-vető megkedvelni a népiskolát s a népiskola nem is lesz életre nevelő, igazi népiskola; a falu szervezete: ifjúsági egyesületek, gazdakörök, népjóléti intézmények alakítása egyik legnehezebb, mondhatni megoldhatatlan probléma lesz.

Nyiregyházi részvétirat.

A nyiregyházi róm. kath. hitközség és iskolaszék a biboros-érsek halálakor a következő részvétiratot intézte Szmrecsányi Lajos egri érsek ur Ónagyméltóságához.

Főtisztelendő és nagyméltóságú Érsek Ur!
Kegyelmes Urunk!

Főtisztelendő és főmagassága dr. Samassa József bibornok érsek urunkat a mindenható kifürkészhetlen akaratával magához szólítván, a nyiregyházi róm. kath. egyházközség mély megilletődéssel jelenti a fájdalmas veszteség feletti benső részvétét Nagyméltóságodnak és a méltóságos Főképtalannak.

Tudjuk, hogy Exellentiad benne bölcs és atyai barátot vesztett, kinek nagy szívéhez talán legközelebb állva, ismerte annak minden dobbanását, hatalmas elméjének minden gondolatát. Vesztesége ezért mindnyájunkénál nagyobb és fájdalmasabb s az ennek nyomán támadó ürr teljesen betöltve sohasem lehet.

De az ő ragyogó emlékével szemben az enyészet kegyetlen törvénye másutt sem győzhet. A nemzet sohasem feledheti államférfiúi bölcsességét, tudását és törhetlen hazafiságát, az egyház apostoli erényeit, a társadalom puritán jellemét, áldásos jótékonyosságát. Mi pedig, nyiregyházi róm. kath. hivek, — talán mindenkinél közelebbi részei vagyunk Nagyméltóságod fájdalmának, mert atyai szívének melegét, fenkölt lelkének jótéteményeit évszázadokra szóló, fejedelmi bölkeségű alkotás alakjában voltunk szerencsések élvezhetni. Ezért való hálatelt hódolatunk és kegyeletünknek nem csak az ő, nem csak a mi földi létünket kell túlélnie, de beoltva maradnak ezek utódaink lelkében is és emlékéit a késő nemzedékek is áldani fogják.

A gondviselésnek az a mély érteimű rendelkezése pedig, hogy forrón szeretett Főpásztorunkat épen az általa annyira kedvelt és oly hő buzgósággal ünnepelt Szent István király napján, általa épített templomunk felszentelésének emlékezetes évfordulóján kellett elveszitenünk, felemelően tragikus jelentőségűvé teszi ezt a szent ünnepünket s ha ezután fekete fátyol tompítja is annak fényességét, a gyász fájó hangulata mindenkor összeforr majd lelkünkben ezen a napon a hála és hódoló elismerés felemelő érzésével s a kegyelet emlékünnepevé avatja ezt a napot reánk nézve.

Könyörögve kérjük a mindenhatót: adjon enyhülést Nagyméltóságodnak s a veszteség minden osztályosának fájdalmára; nyújtson vigasztalást mindnyájunk keresztényi lelkének az a tudat, hogy az élet kérelhetetlen törvénye egy, nemes alkotásokban és nagy példákban gazdag, tüneményesen szép és dicsőséges pályának vetett véget, melynek jutalma a megdicsőültet odafenn várja, földi eredményei pedig a haza és egyház erkölcsi tökéjének mindenkor élő és hatékony tényezői, az utókornak idő és tér határain túlragyogó fényes szövétnékei lesznek.

Maradván legmélyebb tiszteletünk és hű ragaszkodásunk tolmácsolása mellett,

Nyiregyházán, 1912. augusztus 27-én,
Nagyméltóságodnak alázatos szolgálói:
a nyiregyházi róm. kath. egyházat képviselő iskolaszék nevében:

Petrovits Gyula, Dr. Bodnár István,
apát, esperes-plebános, világi elnök.
iskolaszéki elnök.

A Szabolcsvármegyei Pártfogó Egyesület.

A Szabolcsvármegyei Pártfogó Egyesület választmányának következő határozatát van szerencsém közhírré tenni:

Az egyesület ez évben a vármegye területén levő iparostesterek közül hármat oklevéllel tüntet ki és hármat pénzjutalomban (50, 30, 20 kor.) részesít, akik erre a jutalomra a tanoncok szakszerű és erkölcsös nevelése által kiváló érdemeket szereztek. Az iparostanoncok közül pedig hármat oklevéllel tüntet ki s hármat 10—10 korona jutalomban részesít, akik a jutalomra erkölcsös viselkedésük s tanonctársaikra gyakorolt kedvező erkölcsi befolyásuk által érdemeket szereztek.

Az állami gyermekmenhelyekből a vármegye területére kihelyezett tápgyermekek tápszülői közül az egyesület tizet oklevéllel tüntet ki és tizet 20—20 korona jutalomban részesít, akik a tápszülők közül tápgyermekeik (lelencgyermek) kiváló gondozása és nevelése által kiválóan.

Felkérem az érdeklődőket, amennyiben olyan esetről nyernének tudomást, amelyet a fentebbi határozatokban foglaltakra tekintettel az egyesület által megszavazott jutalmak odaitélésére alkalmasnak talál — megvizsgálás és a határozat meghozatala céljából egyesületünknek bejelenteni sziveskedjenek.

Felkérem az érdeklődőket, hogy mindazon eseteket, amelyekben valamely gyermek pártfogásba vételének s bármily irányú támogatásának szüksége látszik fennforogni, egyesületünk (iroda Vay Ádám-utca 10.) bejelenteni sziveskedjenek.

Nyiregyháza, 1912. aug. 26.

Kovács István,
az egyesület elnöke.

H I R E K.

Dr. Baltazár Dezső püspök ismét Szabolcsban.

A tiszántuli református egyházkerület fiatal, agilis püspöke, Főtiszteletű és Méltóságos Dr. Baltazár Dezső Ur bámulatos tevékenységet fejt ki úgy a társadalmi közélet, mint különösen nagy egyházkerülete, a legnagyobb magyar református egyházkerület (580 anyaegyház, 1,100.000 lélekszám) egyházi közéletének fejlesztésében, egyházkerülete egyházai, mind anyagi, mind szellemi előhaladásának, boldogulásának, vallásos buzgóságának emelése s így az Isten országa terjesztése érdekében.

S teszi ezt nem csak a püspöki hivatal iróasztala mellől, hanem gyakori egyházlátogatásával, személyes megjelenésével buzdit, bátorít, életrekel, lelkesedésre ragad. Alig van vasárnapja, mely le ne volna kötve, melyre ki ne volna tűzve egy egyházlátogatás, egy templomszentelés, egy kálvineumi ünnepély. Sőt ez utóbbi a Kálvineum, vagy lelkész-árvák otthona, árvaháza érdekében széles magyar hazánk különböző vidékein, hol itt, hol ott jelenik meg igen gyakran egy-egy kálvineumi ünnepélyen, követve édes Idvezítőnk példáját: ki „szélyel járván mindenekkel jól tett“.

Ime csak Szabolcsvármegyében, a két testvér egyházmegye, a felső- és középszabolcsi egyházmegyékben is rövid 10 hónap lefolyása alatt 4 ízben jelenik meg: Nyirbátor, Dombrád, Kisvárd, s most szeptember hóban következik Apagy. Ugyanis az apagy egyház a múlt év folyamán aránylag nagy építkezéseket hajtott végre. Második tanítószágot szervezett, két nagy iskolát s tanítói lakást épített, lelkészlakát újból építette s meg bővítette. Régi, még a husziták idejéből származó, roskadozó templomát újból építette, teljesen új berendezéssel s egy 16 változatu orgonával látta el.

E templom felszentelésére, általában az apagy egyház örömmünnepélyén való részvételre fog leutazni szeretett püspökünk, mely ünnepély és templomszentelés szeptember hó 22-ére, vasárnapra tüzetett ki. Isten hozza ismét hozzánk nagyrabecsült püspökünket. Hisszük és reméljük, hogy ez utját, e látogatását is áldás, lelkesedés s a hivekre áramló sok-sok lelki haszon fogja kísérni.

Sz. A.

— A kisvárdai tűzoltó-ünnep. A Szabolcsmegyei Tűzoltó-Szövetség tegnap, vasárnap tartotta Kisvárdán évi közgyűlését, amely versennyel volt egybekötve. A megyebeli tűzoltók előtt a róm. kath. templomban Dömötör György plebános tartott szép és meghatározó beszédet, majd a közgyűlés következett, amelyen községi tűzoltó-tes-

Friedmann S. Sándor

Telefon 211.

cipőáruházába Nyiregyházán a legújabb amerikai és francia tavaszi cipőkülönlegességek megérkeztek.

Telefon 211.

tületeknek szavaztak meg segélyeket és a jövő évi közgyűlés helyéül Nyirbátort jelölték meg. Délben bankett volt, délután pedig igen szép sikerrel a versenyt tartották meg, amelyben a tűzoltótestületek igen szép haladásról tettek bizonyosságot. Az első díjat Nyirbátor, a másodikat Nagykálló, a harmadikat Ujfehértó nyerte el, utánok pedig Gáva, Nyirmada és Rakamaz következett.

— **Köszönetnyilvánítás.** Dessewffy Marianna grófnő, a szegények ismert bűkezű pártfogója, 2000 koronát adományozott a Nyiregyházi felállítandó „Jó pásztor” zárdára. Az elnökség élén Petrovits Gyula, apát-esperes, plebános ezton fejezi ki hálás köszönetét.

— **Tanítók katonáskodása.** A tanítók hadkötelezettségét illetőleg, sokan azt hiszik, hogy az új véderőtörvény értelmében a tanítók már elvesztették a póttartalékba való utaláshoz jogukat. Ez azonban tévedés, mert a törvény 82. szakasza kimondja, hogy a törvény életbelépésétől számított két évi átmeneti idő alatt a tanítók besoroztatásuk esetén kérelmükre a póttartalékba osztatnak be. Az ehhez való igény azonban — az eddigig eltérően — a sorozási év október hó 1-ig igazolandó. Nagyon fontos és a tanítókat nagyon érdeklő intézkedése az is a törvénynek, hogy a katonai kiképzés most már nem 8, hanem 10 hét lesz. Hogy azonban a tanítás a tanító katonáskodásával ne zavarassék, a 10 hetes kiképzés ideje továbbra is a nagyvakáció marad.

— **Forrasztott egyforintosok.** Mint-hogy az egyforintos érmekeket rövid időn belül kivonják a forgalomból, igen sok forrasztással ellátott forintok kerül a kereskedelembé, amelyeken karikafüggelék volt. Ezeket a hibás egyforintosokat csak 1 K 20 f. értékben váltják be. Saját érdeke tehát mindenkinek, hogy ilyen forintokat el ne fogadjon.

— **A város téglája.** A városi téglagyár az idén akkora téglamennyiséget termelt, hogy abból nemcsak a körkemencét és az egyéb szükséges épületeket lehet megépíteni, hanem ezen felül is nagyobb mennyiségű téglát áll a város rendelkezésére. Ezért a tegnapi közgyűlésen a képviselőtestület elhatározta, hogy a fölösszámu téglát áruba bocsátja annál is inkább, mivel a városban úgy is sok téglára van szükség és a téglát a hosszabb idejű fekvéstől megromlik és értékében csökken. A képviselőtestület a téglákat ezenkívül a következőleg állapította meg: kuttéglát 40, elsőrendű 38 és másodrendű 34 korona.

— **Elhalasztott dalestély.** A nyiregyházi városi dalegyletnek szeptember 7-re Nyirbátorban hirdett dalestélye — az ott fellépett himlőjárvány miatt — a járvány megszűntéig — elhalasztott. A működő ta-

gok felkéretnek a gyakorló óráknak pontos látogatására, mert a dalegyletnek a Kossuth-szobor leleplezési ünnepélyre készülni kell.

— **Tűzek a vidéken.** Ujfehértón Grünberger József gazdaságában 1300 keresztből álló buza asztag megégett. A kár 10.000 koronát tesz ki. — Kállósemjénben Kellner Lajos bér gazdaságában több asztag rozs és kicsépelts rozs lett a tűz martaléka. A kár meghaladja a 17 ezer koronát. Az elhamvadt termények biztosítva voltak. — Özv. Klár Zsigmondné kisludastói tanyáján egy kazal széna 3200 korona értékben. — Harsstein Antal napkori gazdaságában pedig cséplés közben egy buza asztag és a gép szintén porrá égett.

— **A káposztatermést** újabb időben sok helyen teljesen tönkre teszi a sok hernyó. Most a hatóságok felszólítják a termelőket, hogy ha hernyó pusztítást vesznek észre, tegyenek jelentést az előjárásnak, hogy a veszedelemre s az intézkedések megtételére a m. kir. rovarügyi állomás figyelmét felhívassa.

— **Hogyan vélekednek az ünnepek csökkentéseiről.** „A Munkaadó”, a magyar építőiparosok orsz. szövetségeinek és a magyarországi munkaadó szervezetek központjának hivatalos lapja ír erről a következőképpen: A pápa tudvalevőleg a magyar főpapi kar ellenvéleményezése dacára Magyarországra nézve is fentartotta, az ünnepek egész sorának beszüntetésére vonatkozó rendeleteit. Ha az ünnepnapok ilyenképpen jövő évtől fogva munkanapokká válnak, *ennek a közgazdaságban, az ipari termelés és a kereskedelem terén nagy jelentősége lesz*, mert hisz úgy a gyárak, műhelyek, üzletek évenként 10—15 nappal több munkanapot számolhatnak, a minek a termelésre, a munkabérekre és az üzletek forgalmára határozottan kihatása lesz. Amerikában a szombat délutánokat és vasárnapot, továbbá egy-két nemzeti ünnepnapot kivéve nincs munkaszünet. Bizonyos, hogy a fokozottabb termelés szempontjából nálunk is csak üdvös lesz az új berendezkedés, a mely szerint husvétnek, pünkösdnek és karácsonynak másodnapja megszűnik ünnep lenni, ugy-szintén több Máriaünnep is s maradnak: újév, vízkereszt, husvét, pünkösd, Szent István napja, kisasszony és karácsony, meg a vasárnapok ünnepek.

— **A Debreceni Zenekonzervatóriumban** szeptember hó 2-án kezdődnek a beiratások. Főtanszakok: zongora, hegedű, ének, cimbalom, gordonka, szavalat. Tandíj havonként 8 korona, a közép-osztályokon 10, felsőkbe 12 kor. Beiratási díj 5 kor. A tanárok állami kép. okl. tanárok, művészek és kiváló pedagógusok. Felvétetnek kezdők és haladók. Az órák beosztása a tanítványok iskolai elfoglaltságához alkalmazkodik. A

zenekonzervatóriumot a zenei nevelésben elért sikerei 4 év alatt Debrecen legnagyobb és legmagasabb színvonalu zeneiskolájává fejlesztették. Bővebb értesítéssel P. Nagy Zoltán igazgató szolgál, Kossuth.-u. 20. sz.

— **Mi a panasz a kisvasuton?** Panaszos levelet kaptunk, melynek minden sorát aláírják és bizony-bizony okosan tenné a nyiregyházi kisvasutak illetékes vezetősége, ha változtatna az áldatlan állapotokon. Jólehet már nemcsak a Sóstóig, hanem sokkal távolabbra is rohan — vagy ha nem rohan, hát vágat, vagy ha nem, hát legalább is sétál az ici pici vici, de az utazó közönség kényelméről legkevésbé sem gondoskodik. Nincs ugyanis a kisvasutakon az a bizonyos kis fülke, melynek 100-as számot szoktak adni az 1-es nélkül. S ha esetleg az állomáson vesztegel a vonat, a kalauzok föllentve tartózkodási időt, otthagyják a leszállott utasokat, mint ez megtörtént f. hó 12 én délután háromnegyed háromkor induló vonaton is, Márton Jakab és Szümmér Mihály venesellői lakosokkal is Bujon. Hiába vakarták fejüket látva, hogy ott hagyta őket a vonat, kénytelenek voltak — pedig sürgős dolguk lett volna otthon — esti 8 óráig várni, hogy tovább mehessenek. Tessék most már gyermekkel utazni, mi lesz akkor? Így mondja a levél, sajnos, azt hisszük, hogy jó ideig — hiába!!

— **Élet a Féliksz-fürdőben.** Az első sárguló falevél másutt a fürdőszézon halálát jelenti s amint az őszi szél végig szánt a strandok, esplanadok bokrai közt, megszűnik a zajos, vidám élet. A mi Féliksz fürdőnkben, amelynek hírért évről-évre messzebb tájakra vizik szét s amely immár a külföld érdeklődését is magára vonta, a nyári szézon végén új évad kezdődik, a mezei munkák végétével Bihar, Hajdu és Békés, sőt a távolabbi vármegyék birtokosai, akik az őszi kellemes időszakára halasztották üdülésüket, örömmel keresik fel a csodálatos erejű forrásokat a Féliksz-fürdőben, mely ilyenkor a szokottnál is nagyobb kényelmet nyújthat s nagyobb figyelemmel fogadhatja vendégeit, szobák előzetes megrendelés nélkül is már rendelkezésre állanak. Mint értesülünk, szeptember hó 1-től kezdve a szobaárakat is 30 százalékkal mérsékelik s az államvasutak igazgatóságánál lépések történtek arra nézve, hogy a vonatok közlekedésének rendjét október hó 1-éig változatlanul, november hó 1-éig pedig korlátozva tartják fenn a közönség kényelmére. Egri Balog Gábor népszerűvé vált kitűnő cigányzenekara a fürdő élénk látogatottságának magyarázata, hogy a meleg gyógyító forrásokat a tropikus nyári hőségek elmúltával sokan kellemesebbnek és hatásosabbnak tartják.

— **Szilágyi és Diskant** miskolci gépgyáros cég kitűnő könyökszerkezetű és viznyomású borsajtóra, valamint legújabb rovátkolt alumínium kuphengerű zuzógépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendő különösen a cég által feltalált és készített Kossuth- és Hegyalja-borsajtók, nemkülönben a nagyüzemi préseléshez készített Rákóczi ket-tős kosaru sajtók, melynél a régi világ fából készi-

Tiszaberczeli téglagyár és cserépfedőgyár

bármely mennyiségben szállít a nyiregyházi kisvasut bármely állomására, körkemencéjében égetett **kitűnő minőségű**

I. oszt. téglát és sima, hódfarkú cserepet.

Áraink a nyiregyházi téglagyárak áraival egyezők s 1912. január 1-től kezdve április hó végéig a kisvasutak szállítási-díj-kedvezménye a vevőközönség javára is szolgál. Előjegyzéseket elfogadta

Szabolcsi Közgazdasági Takarékpénztár r. t. Bethlen-utca 5. sz. és a Tiszaberczeli Téglagyár.

tett prése zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtók felső része acél, alsó része faszerkezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik vas részekkel, ami a must színét, ízét, zamatját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri és pozsonyi II. mezőgazdasági, az 1906. évi nagyváradi és az 1907. évi pécsi országos kiállításon a cég borsajtoi első díjjal, aranyéremmel s diszoklevéllel lettek kitüntetve. A cég ingyenes árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

— Gépészek, gazdák figyelmébe! Használt legjobb gyártmányú marokkrató aratógépek igen olcsón és részletfizetésre kaphatók Ráhrer Sándornál Debrecen, Piac-utca 43. sz., a Drécher mellett.

Legujabb hírek.

A politikai helyzet.

Budapest, szeptember 2. A szövetkezett ellenzék vasárnap nyilvánosságra került kiáltványa, amelyet az intéző-bizottság szeptember 10-iki üléséből fog a nemzethez intézni, a politikai körökben mindenütt a legnagyobb meglepetést keltette. A manifesztum megszerkesztésének időponja az, mely különösen föltűnt, mert ezzel az ellenzék mintegy eléje vág a politikai helyzet alakulásának. A kiáltvány tartalma is várakozás ellen való, mert senki sem hitte, hogy mind azt a szélsőséges követelést, amely juniusi események nyomán támadt izgalomban fölmerült, magáévá teszi az ellenzék egész egyeteme. Alkalma volt a fővárosi tudósítónknak a manifesztumról a nemzeti munkapárt előkelőségének véleményét kikérni. A válasz, melyet kérésünkre kaptunk, a következő:

— Nem tudom elhinni, hogy a közölt manifesztum-tervezet az ellenzéki pártok végleges állásfoglalását tartalmazza. Az ellenzéknek tisztában kell lennie avval, hogy a kiáltvány követeléseivel való ragaszkodásával a kibontakozás érdekében való tárgyalások lehetőségét is kizárja. Az ilyen szélsőséges követelések tárgyalási alapul sem fogadhatók el, mert hiszen ha a követelések többségét le lehetne is alkudni, még mindig annyi maradna, hogy a megegyezés lehetetlenné válna. Valószínű, hogy a kiáltvány, amelyen izgalmas idők nyomai látszanak, már magának az ellenzéknek fölfogásában is túlhaladott álláspontot jelez s hogy a kiáltvány jóformán az izgalom legelső pillanatában született meg. Erre vall az, hogy egyáltalában nincs benne nyoma az ellenzék több vezére újabb állásfoglalása. Még ennél is jobb bizonyíték a manifesztum tulajdonlottsága, hogy a restitució int integrum régen megszűnt követelése bizony benne van. Az ország érdekében remélhető, hogy az ellenzék föltételeinek megjelölése nyomán nem azokra fog hallgatni, akik a szenvedély szaván szólnak hozzá, hanem azokra, akik tárgyilagosságukra már ez eddigi

diszkurzió folyamán is tanujelét adták. Ha mégsem, magára vessen az ellenzék, amelynek az elkövetkezőkért a felelősséget viselnie kell.

A manifesztum váratlan tartalma sokszoros jelentőséget ad *Andrássy Gyula* gróf állásfoglalásának, amelyet cikkjének bevezető sorain karakterizálnak. Ezekben azt a tényt szegezi le *Andrássy*, hogy az ellenzéknek nem szabad olyat követelnie, ami elsősorban az ő érdekében való, mert nincs abban a helyzetben, hogy diktálhasson. Ez a kijelentés határozott elutasítása a az ellenzék követelésének. S ez az a pont, amelyben információnk kapcsolódik, hogy *Andrássy Gyula* és *Károlyi Mihály* gróf között az ellenzék jövő magatartása tekintetében súlyos nézeteltérés támadt. *Andrássynak* köztudomás szerint az volt eredeti szándéka, hogy e hó 10-ére hirdetett beszámolójába új pártalakulás alapjait rakja le. Ennek a tervének végrehajtásában *Károlyi Mihály* grófnak és elvbarátainak támogatására is számított. Hogy most nézeteltérés támadt a két vezető politikus között, nemcsak a beszámoló marad el, hanem ezzel együtt új pártalakulás is.

Két darab ezres.

Budapest, szeptember 2. *Stern* Salamon a Rappaport J. H. és társa cég tisztviselője vasárnap délelőtt a következő fejjelentést tett a főkapitányságon:

— Szombaton déltáját a Bálvány-utcában fölszált a közúti villamos kocsi. A Károly-körut és Dob-utca sarkán leszállt s a Dob-utca 12. számú házba ment. Ott tollat mázsálatott, majd gyalogszerrel elindult. A Károly köruton észrevette, hogy kabátja zsebéből eltűnt a pénztárcája, amelyben 7 drb. ezres bankjegy, a cég pénze volt. A gyanuja hogy zsebtolvaj emelte ki zsebéből a pénztárcát. A rendőrség megindította a nyomozást.

Tűz a budapesti gőzmalomban.

Budapest, szeptember 2. A Klotild-utca 10. szám alatt lévő 1-ső Budapesti Gőzmalom negyedik emeleti padlásán vasárnap reggel tűz támadt, amelyet azonban a malom tűzoltói eloltottak. Mire a tűzoltóság teljes felszereléssel megjelent, már nem akadt dolga.

Holttest a Dunában.

Budapest, szeptember 1. Tegnap délelőtt a lágymányosi téli kikötőből egy huszévesnek látszó férfi holttestét fogták ki. Kijelentés ezideig megállapítani nem lehetett. A törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

A munkás balesete.

Budapest, szeptember 2. Tegnap a keleti pályaudvaron Hajna Gyula szerelő a 781. számú hálókocsi tartályát javította. Légszeszlámpája közben felrobbant s Hajna arcán s karján súlyosan összeégett. A Rókus-kórházba vitték.

Klein I. D. szállító Budapest. ajánlja gyűjtőkocsi forgalmát.

A nőipariskoláról.

A helybeli jótékony Nőegylet által fentartott s ujonnan szervezett nőipariskola felügyelőbizottsága minden előkészületet megtett arra, hogy szeptember elején az új tanév megkezdődhesse s hogy az oda beiratkozó növendékeknek minél alaposabb képzést nyújthasson.

Különösen említésre méltó újítás, hogy a felsőruhavarrást a növendékek nem külön tanfolyamokon, hanem magukon a tanórákon sajátíthatják el, amennyiben a felügyelőbizottság e tárgyat a rendes tárgyak közé sorozta.

Az intézet munkakörét és a tárgyak felosztását a felügyelőbizottság a következőképpen állapította meg:

Trajtler Anna tanítónő a fehérhimzést és a fehérnemű-varrást tanítja.

Heider Margit tanítónő a szineshimzést és a felsőruhavarrást vezeti.

A rajzot két csoportban (kezdők és haladók) *Kozák* István főgimnáziumi tanár adja elő.

Elméleti tantárgyakul a magyar nyelv, gyakorlati számtan, könyvvitel és egészség-tan vétetett fel.

Foglalkozott a felügyelőbizottság a tanórák beosztásának kérdésével s erre nézve úgy határozott, hogy a tanórák d. e. 8—12-ig és d. u. 2—4-ig tartatnak, hogy így a növendékek egész napi foglalkozást nyerhessenek; továbbá, hogy a tanulók annál jobban elsajátíthatassák a kézimunka és varrás különféle nemeit. Az egyfolytában való tanítás rendszerét csak az esetben vezetnék be, ha ezt maguk az iskolázató szülők óhajtanák.

Mint a múltban, úgy ez idén is készséggel vállal az intézet megrendeléseket (kézimunkák, fehérneműek elkészíttetését) s az iskola működése arra irányul, hogy az e nemű munkákat megkedveltesse, minél szélesebb körben népszerűvé tegye, az izlést fejlessze és nemesítse.

Ingyenes növendékek először három hónapi próbaidőre vétetnek fel s ilyen növendék csak 13 életévet betöltött tanuló lehet.

A beiratkozások szeptember négy első napján eszközöltetnek, az intézet megnyitása szeptember 5-én d. e. 9 órakor lesz s a tanítás 6-án kezdődik.

Alapítva 1900. évben.

Gabulya Mihály

ruhafestő, vegytisztító, gőzmosó
és plissézozó intézete

Vay Ádám-u. 13. Bejárat Véső-u. felől.

Fest minden színre és gyászruhákat 24 óra alatt.

Vegyileg tisztít bármilyen ruhákat kifogástalanul.

Gallér és kézelők stb. hófehérre és tükör fényesre mos 5 nap alatt.

Plissézoz 3 óra alatt.

Midőn szives megbizásait kérem, vagyok mély tisztelettel : :
Telefon 248. sz.

Gabulya Mihály.

Ezüst éremmel és diszoklevéllel kitüntetve

CSARNOK.

Emlék-koszoru.*

Irta: Dömötör György,
kisvárdai plébános.

Tekints le mennyből elhagyott hazádra,
Hol emléked ma felmagasztosul,
Nézd: áll a templom, mit szived imája
Emelt a hitnek gránitoszlopul.
Miről kis ajkad szólott, áll az oltár
S szent áldozat száll az egekbe fel...
Megalkotója ennek is te voltál,
Áld érte majd minden hívő kebel.

Ki oly édesen alszod siri álmod,
Megrezdül-e ma szendergő porod?
A sok reményt, a letűnt boldogságot
E szép napunkra ugy-e elhozod!
Kelj föl sírodból, óh jer, légy közöttünk,
Midőn először zeng az ének itt,
Hol emlékednek koszorut kötöttünk,
S imájuk mind te érted szentelik.

Óh ha itt látnánk üdvözült kis angyal,
Amint térdelsz az oltár számolyán!
Ha látnánk, mint dicséred szívvel-ajkkal
Az Istent mindig későn és korán.
Ha láthatnánk mint borulsz a keresztre,
Hogy diszit a menyasszony koszoru!...
Nagyobb boldogság a földön se lenne,
Szívünk sem volna most oly szomorú!

Óh de hiába zokogunk feletted,
Hasztalan hívjuk kedves szép neved.
Te nem felelsz. Óh Nóra ne feledjed:
Neked köszönjük ezt a szent helyet!
Neked köszönjük; gyenge kis szivedbe'
Szüzi tiszta ártatlan ajkadon —
Ott fogant meg, ott hangzott el az eszme:
„Építetek Istennek gazdagon“.

Meglett... Im áll szent hajléka az Urnak,
Amint egykor szépen megálmodád
Szülőid hozzák, hol ma leborulnak,
Fájó szívök legszebb ajdokát.
E templom itt a jó szülőknél keble,
Hol az oltárkép mindig csak te vagy.
Jöhetne öröm újabb örömekre,
A fájdalom érted örökre nagy.

Örökre vagy te hű szívünkbe zárva,
Feledni téged soha nem lehet.
Utánad sir az elhagyott, az árva,
Mert letörtél a fájó könyeket.
Most is, ha ütne bus, fájdalmas óra,
Téged kiált a szegény nép fia...
Kedves nevednek hallattára Nóra; —
Könyeknek kell ma is csordulnia!

Ki szebb hazának templomába vagy már,
Hol a szabadság örök, végtelen...
Imádkozzál ott az örök nagy Urnál,
Hogy szép hazánk boldog, szabad legyen.
Óh kérd az Istent, hogy egysége történ
Ne hagyja el az árva nemzetet;
Rut pártviszály és ádáz zsarnoknény
Ne legyen urrá országunk felett!

Ki ott honolsz már, ahol szent a béke,
S a legtisztább szeretet tüze ég;
Lelked e kincset mi számunkra kérje,
Adja meg itt is a földön az ég!
Hogy a testvér a testvérét megértse,
Hogy a kicsiny tisztelje a nagyot,
Legyen becsült az ur és szolgál népe,
Kiket egyformán Isten alkotott.

Ki az öröklét mezőin mosolyogva
Jársz a mennyeknek rózsái között,
Gondolj reánk, ha itt e földi honba'
Az ég felettünk gaaszba öltözött,
Imádkozzál, hogy kár, csapás ne essék
Azokban, miket munkál két kezünk;
Hogy amit alkot szorgalom, tehetség,
Megtartsa Isten jutalmul nekünk.

Ha árvaságunk imádkozni készlet,
Ha nyomunkban jár betegség, nyomor;
Imáink szárnyán felbetegsünk téged,
Ott, hol ártatlan jó lelked honol.
És eljövünk ez oltár számolyához,
Ha könnyörgésünk égbe felvívéd,
Istenatyánknak szívünk imádságát hoz,
Hogy megindítád irgalmas szívét.

Óh boruljunk le, magasztaljuk Istent,
Neve örökké szent áldott legyen.
Szent akaratán megnyugodva, minden
Megnyugszik e háborgó tengeren.
S ha majdan eljő szent országa egykor,
Lesznek még egyszer boldog emberek;
Fel fog derülni a várva-várt szebb kor,
Miért most ajkunk hő imát rebeg.

S e templom álljon időtlen időig,
Hirdesse szent hitünknek titkait.
S a nagy eszmének, mely hozzá fűződik,
Soká-soká legyen tanuja itt:
Még nem szerette oly forrón s felette
Szülői sziv imádottnak gyermekét,
Mint a Kegyelmes Gróf Család szerette
Nórá, ki oly korán a sirba tért.

Feltétlen hasznos

biztos kereset!

Kitűnő vállalathoz 2000 koronával
kerestetik, a vállalat jövedel-
társ méből a tőke behagyásáig
180 korona havi részesedés biztosítja.
Személyes közreműködés nem fel-
tétlenül szükséges. A befektetett tőke
ingatlanra való bekebelezéssel bizto-
sítva lesz. Évi haszonrészesedés 5—6
ezer korona. Ajánlatok kéretnek

Erdélyi István, Debreczen,

Eötvös-utca 104. szám.

Hordót, kádat

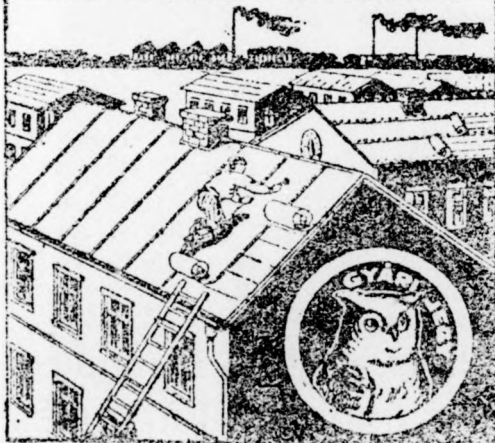
kivánság szerinti méretben első-
rendű és erős gyártmányban, bér-
mentve szállít minden állomásra

Alföldi Hordógyár
R.-T. Debreczen,

Sziv-utca 32. sz. (Ispotály-templom mellett.)
Sürgőnycim: Alföldi Hordógyár. Telefon 617.

KOLLARIT-

BÖRLEMEZ RUGANYOS, VIHAR-
BIZTOS és IDŐTÁLLÓ
SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

„Kollarit“-bőrlemez
kaucsuk-kompozícióval bevont fedéllemez,

„Kollarit“-bőrlemez
mezőgazdasági és gyári épületekre a legalkalmasabb.

„Kollarit“-bőrlemez
vizhatlan, a legnagyobb viharok ellentáll.

„Kollarit“-bőrlemez
nem kell mázolni és így fentartási költséget nem igényel.

Kapható: 32-20-7
WIRTSCHAFTER ÁRMIN
vaskereskedőnél Nyiregyházán.

* A büdszentmihályi kegyelmes grófi család új templomának felszentelése alkalmából, a boldog emlékü Nóra grófnő áldott emlékének kegyelettel szenteli a szerző.

Hirdetések felvételnek a Szabolcs kiadóhivatalában.

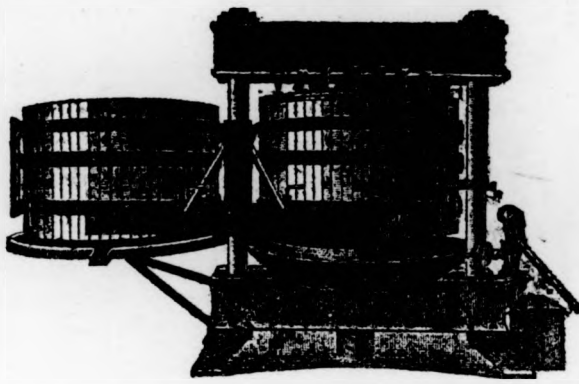
Boltok kiadása!

A róm. kath. egyház tulajdo-
nát képező Bessenyei-tér 2.
számu bérházában az 1-ső,
3-ik és 4-ik számu, a Bethlen-
utca 3. számu bérházában
pedig az 1-ső, 2-ik és 3-ik
számu boltok folyó évi

október 1-étől

kiadók. — Értekezhetni a rk.
iskola tanácstermében napon-
kint délelőtt Adamkovics And-
rás gondnokkal. ::

1902. országos gazdasági kiállítás, Pozsony, I-ső díj, aranyérem. 1902. borászati kiállítás, Eger: 1 diszoklevél és aranyérem. 1901. temesvári kiállítás I. díj diszoklevél. 1906. Nagyvárad: I. díj diszoklevél.

Bor sajtók

Legújabb rendszerű „Könyök-szerkezetű”, „Kossuth”, „Hegyalja”, „Mabille” és „Acél-orsós”, a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói. Legújabb rendszerű,

viznyomású (hydraulikus) kettős kosaru sajtók,
nagyüzemi préseléshez.

Sajtóink főelőnye: A must sohasem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erő kifejtés! A törköly egy darabban és könnyen ki-vehető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Borsajtóink az 1907. évi pécsi kiállításon aranyérem és diszoklevéllel kitüntetve.

Szőlőzúzók és bogyzók! Legújabb alumínium kuphengerű szőlőzúzógépek.

Szilágyi és Diszkant gépgyára
Miskolcson.

Villanyvilágítási berendezéseket,
villanyvilágítási felszereléseket,
valamint magántelefon és
villanycsengőbevezetéseket

elvállal olcsón és teljes jótállás mellett

HERSKOVITS GYULA

elektrotechnikai vállalata

Nyiregyháza, — Széchenyi-tér.

27

Mérnöki látogatás és költségvetés díjtalan. Csillárok és égőtestek raktáron.

Ma már mindenki tudja, hogy legjobb az Erényi S. „Rádium” Sósborszesz

mert a legtökéletesebb, legmegbízhatóbb háziszer. — Törvényesen védve. — Öre az egészségnek, fertőtleníti, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájviz és bőrápolószer, egy pár csepp a mosdó- és fürdővizbe öntve, kitűnő hatása. Ne hiányozzon egy háztartásból sem.

Kapható mindenütt 44 fillér, 1 korona 10 fillér és 2 korona 20 filléres üvegekben.

Erényi Sándor-féle RÁDIUM
sósborszesz vállalat 1073

Telefon 273. Nyiregyháza Egyház-u. 10.

Aki egyszer megpróbálja sohasem használ mást!

Minden jó gazdasszony
próbálja meg a
HOFFMANN-féle
pörkölt kávé

Alapított 1902. évben.

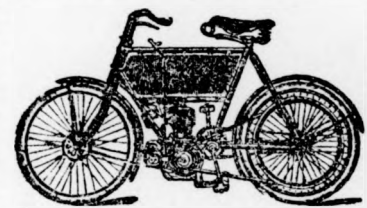
25—20

ROSENBERG ÉS HAMMER

varrógép- és kerékpárkereskedése

Debreczen, Piac-utca 8. szám.

(A kereskedelmi palotában.)

Az elismert
legjobb

Viktória

kerékpárok
egyedüli
elárúsítása.

Szakszerű javítóműhely.

Tiszta agyagból készült szép és jó
cserép, fali téglák
és legszebb

nyersfalazati téglák

és Gyári KÉMÉNY-TÉGLÁK
csak a

Karcagi Aggagiparnál,
Karczagon szereshető be,
hol egyes waggonrakomá-
nyok is megrendelhetők. 22

Üzlet-áthelyezés.

Ifj. Lakatos Lajos cipőüzlet
cég, üzlethelyiségét a
Kossuth-térről SAJÁT
HÁZÁBA helyezte át.
Liliom-utca 18. (Bujtos).

Szenved ön? Bántja a köszvény? Fáj a feje vagy foga? Vannak fájdalmai a karokban vagy a lábszárakban? Fáj a dereka vagy háta? Akkor próbálja meg a világhírű

Oroszlán menthol sósorszeszt

a háziszerek királyát, mely erősebb és hatásosabb mint bármely más sósorszesz készítmény. Egy eredeti üveg ára csak **44 fillér.**

Nagy üveg 1-10 fill., óriási üveg 2-20 fillérbe kerül minden gyógyszerárban vagy üzletben

Főelárusítás: **Nagy Kálmán** gyógyszerárban Nyiregyházán.

Félix-gyógyfürdő.

Téli és nyári gyógyhely
:: Nagyvárad mellett. ::

Európa leggazdagabb forró kénese forrása, víz hőfoka 50° Celsius. Gyógyjavulat fürdő alakjában, **csusz (reuma)** és **köszvény** ellen. Női betegségeknek, **idült méh** és **petefészek-gyulladások**, **méh-hurut medencebeli sejtszövetlob** és **izzadmányoknál**. Ivógyógymód alakjában idült **gyomorbántalmaknál** **makacs székrekedésnél** máj- és **epehólyag** betegségeknek, **sárgaság** és **epeköveknek** meglepő gyógyhatás. Tükör-, kád-, mór-, szénsav- és iszapfürdők.

1908. évben 8600 állandó fürdővendég.

Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 250 kényelmes lakószoba, kitűnő vendéglők, jutányos étlap árak. Állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tennispálya, gondozott sétautak, fenyőerdő, 200 holdas park. Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta.

Posta-távirda. Interurban-telefon.
Kurtaksa és zenedij nincs. — Prospektust küld az igazgatóság.

Nyiregyháza legnagyobb választéku butorárúháza

Alapítva 1903.

Pazonyi-u. 10.

Üzletemet kibővítése alkalmával teljesen újonnan a legdivatosabb kivitelű butorokkal berendeztem a fővárosi minta szerint. Állandóan raktáron tartok fényezett kőris, cseresznye, jávor, paliszánde, mahagoni és más különféle anyagokból készült részben saját készítményű háló, ebédlő, uri és női szalon berendezéseket, vas, félréz és egész réz háló- és vendégszoba berendezéseket, ugy-szintén egyszerűbb, de jó kivitelű matt butorokat (tömör fából is) stb. stb. itt fel nem sorolható, de raktáron levő különféle butorokat is utól-
érhetetlen olcsó árban

árusítok.

Üzletem szombaton és izr. ünnepnapokon zárva.
Raktáron állandóan 200 különféle lak-berendezés található.

Tisztelettel

Glück Jenő.

Butor

a legegyszerűbbtől a legválasztékosabb izlésűig mindenféle fából. Kész menyasszonyi berendezések, valamint külön szobák, vagy egyes darabok szolid ár és pontos kiszolgálás mellett a legmegbízhatóbban kaphatók

Lefkovits Zsigmond

butorraktárban Nyiregyháza,

Kossuth-tér (törvénytárszéki palota mellett.)

Népbiztosítási szövetkezetünk részére

KERESÜNK

az ország minden helyisége részére képviselőket. Szakismeret nem szükséges, mint mellékfoglalkozás is üzhető. — Könnyű és becsületes mellékkereset! Ajánlatok az

Eszéki Kölcsonös Segélyző Szövetkezet
Igazgatóságához **Értesítők** intézendők.

Kovács Gyula

mübutorgyáros
DEBRECZEN,
butorcarnokát Hu-nyadi-u. 17. sz. alól

a Csapó- és Piacz-utca sarokra

(Takarék és Hitel-intézet Részvénytársaság első emeletére) helyezte át.